

Procedury postępowania w przypadku użądlenia

Zasady postępowania

1. Jeśli owad pozostawił żądło, priorytetem jest jego natychmiastowe usunięcie. **Usuwanie żądła** polega na delikatnym podważeniu i uniesieniu żądła wraz z gruczołem jadowym. Nie zwlekanie jest istotne, ponieważ gruczoł jadowy co pewien czas wykonuje skurcz, wtłaczając swoją zawartość.
2. Najlepiej usunąć żądło pęsetą o wąskim zakończeniu, igłą do iniekcji lub innym czystym narzędziem o małym zakończeniu, w taki sposób, aby nie ścisnąć gruczołu jadowego. Niektórzy autorzy wskazują na metodę przeciągnięcia po skórze kartą kredytową lub innym podobnym przedmiotem. Należy tutaj zaznaczyć, iż należy zachować ostrożność, aby nie zgnieść gruczołu jadowego.
3. **Zbierz wywiad.** Zapytaj, czy dziecko jest uczulone na jady owadów. Zadawaj proste pytania, tak aby dziecko będące pod wpływem emocji było w stanie cię zrozumieć.
4. Ranę po użądleniu możesz przemyć wodą, a – jeśli to możliwe – skórę oczyścić przez umycie mydłem.
5. Zaopatrz ranę przylepcem z opatrunkiem. Ostonięcie ran działa na dzieci uspokajająco. Jest to element wsparcia psychicznego.
6. **Jeśli dziecko jest uczulone, postępowanie jest odmienne.**
7. Jeśli jest widoczne żądło, usuń je natychmiast! Przerwanie ekspozycji /narażenia na czynnik wywołujący zagrożenie/ jest priorytetem.
8. Bezzwłocznie wezwij zespół ratownictwa medycznego.
9. **Schładzaj miejsce użądlenia** wodą lub wodą z lodem umieszczonymi w plastikowym worku – gdy środki te są dostępne. Schładzanie spowoduje zmniejszenie wchłaniania antygeny /substancji uczulającej/ z miejsca użądlenia przez obkurczenie naczyń krwionośnych. **Pamiętaj! Użyty lód nie może mieć bezpośredniego kontaktu ze skórą** – owiń worek z wodą i lodem płótnem.
10. Zastosuj opatrunek uciskowy /jak w krwotokach/. Miejscowy ucisk na naczynia krwionośne spowolni rozprzestrzenianie się antygeny z miejsca użądlenia.

11. Zadbaj, aby dziecko nie wykonywało wysiłku ani biernych ruchów. Wysilek, ruchy bierne czy rozcieranie miejsca użądlenia mogą przyspieszyć rozprzestrzenianie się antygeny.
12. **W przypadku użądleń wewnątrz jamy ustnej schładzanie metodą ssania kostki lodu jest niedozwolona!** Obrzęk może zaburzyć połykanie, a zaaspirowany lód /gdy wpadnie do krtani/ wywołać niedrożność dróg oddechowych.
13. Obserwuj poszkodowanego, zwracając uwagę na wystąpienie na powierzchni skóry użądlnego dziecka pokrzywki czy rumienia /tzw. zmiany rozsiane/ oraz wycieku z nosa, łzawienia, zaburzenia słuchu /ograniczenie słuchu, dzwonienie w uszach/, odczuwanie lęku, bólu głowy. Kontroluj, czy występują zmiany w stanie przytomności.
14. Narastanie wymienionych objawów sugeruje wystąpienie nasilonej reakcji nadwrażliwości /anafilaktycznej/.
15. **Obserwuj dziecko, zwracając szczególną uwagę na:**
 - zaburzenia lub utratę przytomności,
 - duszność i/lub nieobecna wcześniej chrypka,
 - obrzęk języka,
 - obrzęki ust, policzków, powiek.
16. Objawy te mogą zagrażać życiu. Jeśli chore dziecko ma przepisany przez lekarza lek, który należy podać w takiej sytuacji – pomóż go zażyć. Lekiem takim jest **ampułkostrzykawka z adrenaliną.**
17. Postępuj zgodnie z załączoną instrukcją obrazkową lub pisemną.
18. Jeśli w stanie użądlnego dziecka nastąpi zmiana stanu przytomności lub brak oddechu, wdróż odpowiednie postępowanie.
19. Poinformuj rodziców lub opiekunów prawnych dziecka.